

NOTE

„spectaculum festivum“

Iată dar că, la peste două sute de ani de când elevii români ai școlii din Blaj întreprindeau în Transilvania, din îndemnul viitorului episcop Grigore Maior, turneul „comedia ambulato-ria alumnorum“, un „coupé“ cuprinzând și piese în limba latină, și la o sută cincizeci de ani de când la „Cișmeaua Roșie“ se jucau piese în limba elină, iată dar, deci, că pe scena românească se aude din nou „limba zeilor“. Într-adevăr, Congresul latinistilor, ale cărui lucrări s-au desfășurat la București, între 28 august și 3 septembrie, a luat inițiativa de a organiza, în limba latină, limbă în care s-au redactat, de altfel, toate documentele sesiunii — inclusiv programul de sală —, și două spectacole dramatice. Cel dintii a avut loc la 31 august, când în aula Facultății de Drept studenții de la Heidelberg au înfățișat publicului textul integral al comediei lui Plaut Miles gloriosus, iar al doilea a putut fi văzut la 1 septembrie în sala Teatrului Comedia: fragment din spectacolul precedent, căruia i-a urmat, în interpretarea studenților bucureșteni, îndrumați de Lazăr Vrabie, un fragment din Rudens a aceluiași Plaut și o bucată de Erasmus, Senatulus muliercularum, inițial un spiritual dialog didactic menit să ușureze deprinderea vorbirii în latinește și care, în adaptarea — axată pe înseși lucrările Congresului — realizată cu haz și cu o măsură într-adevăr clasică, datorată docentului Mihai Nichita, a devenit o scenetă cuceritoare. Evidențiind și cenzurând, după tipic, cro-

nicar dramatic ar trebui firește, să elogieze pe interpretul lui „Miles“ înzestrat cu o gestică și mai ales cu o mimică nu mai prejos de a multor profesioniști, ar trebui să remarce pe Maria Jugănar, delicata interpretă a „Servei“ din Rudens, după cum ar fi, deopotrivă, dator să observe că maniera groasă, bufă, foarte la locul ei în fragmentele plautine s-ar fi căzut convertită într-una, mai subtilă, mai atică, în fragmentul eruditului din Rotterdam, care prefigurează cumva elegantul, scilicitorul „teatru de conversație“ al unui Marivaux sau G. B. Shaw. Toate acestea, însă, nu „se compact“ aci. Cele două spectacole ale Congresului, și cu deosebire cel festiv de la Comedia, atât de fericit deschis de un microconcert susținut de corul Madrigal și formația de cameră „Camerata“ și încheiat cu un program de folclor în interpretarea formației „Balada“, marchează într-adevăr sărbătorește încă un moment al participării culturii noastre la acea „alma mater“ a latinității clasice, tradițional și nesecat izvor de ținută și frumusețe.

baudelaire în teatru

Festivalul Cetății, 1970. s-a deschis în vara aceasta la Geneva. cu un spectacol aparte intitulat Baudelaire — inima mea așa cum este. Spectacolul a fost prezentat în serile de 24, 25 și 27 iunie, de „Noul Teatru de Buzunar“, în curtea primăriei. Deci, spectacolul în aer liber și curți interioare este încă la modă și în alte părți. Spectacolul a fost deosebit de interesant.

Dar și mai deosebit, în ceea ce s-a desfășurat în curtea primăriei genezeze. este unghiul din care este privit și prezentat cel mai mare poet de limbă franceză.

În deoabște, Baudelaire este încrustat în conștiința tuturor, prin Florile răului. Dar puțină lume s-a gândit, desigur, că acest demonic chinuit de problemele nedeslegate ale artei și ale omului, în general, este și creatorul umorului modern. Umorul lui Baudelaire este o revoltă a spiritului, o revoltă absolută a omului în fața condiției sale tragice pe care o deride, o înfruntă și o flagelează, adeseori prin aceleași flageleări la care el însuși este supus. Umorul lui Baudelaire este un mod de afirmare, un mod de înscrisiere a acestei revolte.

Acesta este unghiul din care l-au cercetat reflectoarele „Noului Teatru de Buzunar al Genevei“.

internaționala „troienelor“

Credincios angajamentul său de a nu lucra pe teritoriul Greciei, atîta vreme cît acesta va fi guvernat de actualul regim, Mihail Cacyoyannis rămîne tot atît de credincios tragediei grecești antice. Drept care, el a strîns pe pămîntul Spaniei, în istoricul orașel fortificat Atienza, pe interpreții, de fapt, interpretele filmului, pe care se pregătește să-l realizeze după Troienele lui Euripide. Acestea vor fi: nord-americană Katherine Hepburn (Hecuba), englezoaică Vanessa Redgrave (Andromaca), canadiana Geneviève Bujold (Cassandra).

Acestei „Internaționale“ i-ar lipsi, desigur, o grecoaică, dacă acolo nu s-ar găsi — altă fidelitate a lui Cacyoyannis — grava, patetica și nu mai puțin credincioasa angajamentelor sale politice, Irena Papas, care o va interpreta tocmai pe cocheta, ușurata și nestatornica Elena.

